

Vlaams
Parlement

ingediend op **61** (2014-2015) – Nr. 3
27 mei 2016 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Willem-Frederik Schiltz

over het advies

van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Tien denksporen voor ex post decreetsevaluatie
in en door het Vlaams Parlement

en over het advies van de Commissie voor
Algemeen Beleid, Financiën en Begroting aan het
Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Jan Hofkens.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Jan Hofkens, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Grete Remen, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

- 61** (2014-2015) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– Nr. 2: Verslag van de hoorzitting

INHOUD

1. Bespreking van de ontwerpaanbevelingen van de werkgroep	4
2. Formulering van het advies van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting aan het Uitgebreid Bureau	5
Bijlage: Advies van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting aan het Uitgebreid Bureau	7

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting hield op 5 januari 2016 een hoorzitting over het advies 'Tien denksporen voor ex post decreetsevaluatie in en door het Vlaams Parlement' van 21 september 2015 van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 61/2 voor het verslag van de hoorzitting).

Ingevolge die hoorzitting werd een werkgroep samengesteld met commissieleden Jan Hofkens (voorzitter), Peter Van Rompuy, Rik Daems, Jan Bertels en Björn Rzoska, die op 5 februari 2016 bijeenkwam om ontwerpaanbevelingen inzake ex-postdecreetsevaluatie te formuleren aan de voltallige commissie. De commissie besprak de ontwerpaanbevelingen op 26 april 2016 en keurde ze eenparig goed.

Die aanbevelingen werden op 27 april 2016 als advies van de commissie aan het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement voorgelegd. Ze zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd.

1. Bespreking van de ontwerpaanbevelingen van de werkgroep

De voorzitter verwijst naar de rondgedeelde tekst met de ontwerpaanbevelingen van de voormelde werkgroep voor initiatieven die het Vlaams Parlement nog in de huidige legislatuur zou kunnen nemen op het vlak van ex-postdecreetsevaluatie. De werkgroep was het unaniem eens over die ontwerpaanbevelingen. Indien de voltallige commissie het daarover ook eens is, kunnen die aanbevelingen als advies van de commissie aan het Uitgebreid Bureau worden geformuleerd.

Na het opstellen van de voorliggende ontwerpaanbevelingen, heeft de werkgroep van de juridische dienst van het Vlaams Parlement nog een opmerking ontvangen, die ook aan de commissieleden werd bezorgd, aangaande ontwerpaanbeveling II.3. In die aanbevolen maatregel stelt de werkgroep voor een beleid te ontwikkelen rond evaluatiebepalingen in decreten, met name om na te kijken hoeveel bepalingen in decreten er nu bestaan die een regelmatige, meestal jaarlijkse evaluatie voorschrijven en, ten tweede, of die bepalingen wel worden toegepast. Als dat laatste niet het geval is, moet worden bekeken wat daarvan de oorzaak is en of die bepalingen niet moeten worden aangepast of eventueel opgeheven. De juridische dienst suggereert nu daarbij om dat ruimer te bekijken en niet alleen te werken rond evaluatiebepalingen, maar ook de vele rapporteringsbepalingen in decreten in dat onderzoek op te nemen. De voorzitter is het eens met die opmerking. Hij stelt voor om die nog te verwerken in de ontwerpaanbevelingen van de werkgroep en om de zo aangevulde ontwerpaanbevelingen als advies van de commissie aan het Uitgebreid Bureau te bezorgen.

Jan Bertels noemt de ontwerpaanbevelingen een exacte weergave van de discussie die heeft plaatsgevonden in de voorbereidende werkgroep. Het laatste punt II.7 'Een werkwijze voor de parlementaire evaluatieagenda uitwerken', werd niet als eensluidende ontwerpaanbeveling geformuleerd, maar vermeldt slechts enkele mogelijke pistes, potentiële aanbevelingen die louter worden meegegeven voor verdere discussie. Jan Bertels stelt dat elke fractie nog wel commentaar zal geven via haar vertegenwoordiger in het Uitgebreid Bureau betreffende de discussie over dit punt en de opmerkingen die de parlementaire diensten daarover hebben gemaakt in de werkgroepvergadering, in het bijzonder wat betreft de risico's met potentiële 'sunset clauses'.

2. Formulering van het advies van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting aan het Uitgebreid Bureau

De voorzitter stelt vast dat de commissie het unaniem eens is om de ontwerp-aanbevelingen van de werkgroep, met verwerking daarin van de opmerking van de parlementaire juridische dienst over rapporteringsbepalingen, als advies aan het Uitgebreid Bureau te bezorgen.

Jan HOFKENS,
voorzitter

Willem-Frederik SCHILTZ,
verslaggever

BIJLAGE:

Advies
van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
aan het Uitgebreid Bureau

Advies aan het Uitgebreid Bureau

Datum: 27 april 2016

Vanwege: de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

Ex-postdecreetsevaluatie – Voorstellen en mogelijke acties**Situering**

De verbetering van de kwaliteit van decreetgeving is een belangrijke doelstelling voor het Vlaamse parlementaire werk. Ex-postdecreetsevaluatie is daartoe een instrument om doelgericht informatie te verzamelen en te analyseren over de werking van een decreet in de praktijk en de beoordeling daarvan aan bepaalde criteria (doelbereik, efficiëntie, effectiviteit). Het zorgt voor informatie over de resultaten en effecten op het terrein van de genomen overheidsmaatregelen, en leidt tot verbetering van de kwaliteit en effectiviteit van decreetgeving, en kan bijdragen tot beleidsinitiatieven.

In een steeds complexere samenleving met toenemende regulering, is coördinatie, rationalisering en professionalisering van het wetgevend instrumentarium een cruciale uitdaging.

De OESO rapporteert dat parlementen recent meer initiatieven nemen op het vlak van ex-postdecreetsevaluatie. Ook Vlaanderen dient hier de nodige aandacht aan te besteden. In de beleidsnota Algemeen Regeringsbeleid 2014-2019 wordt veel belang gehecht aan ex-postdecreetsevaluatie. Ook in de beleidsnota van de Voorzitter van het Vlaams Parlement wordt dit als een belangrijke doelstelling naar voor geschoven.

Op vraag van de parlementsvoorzitter heeft de SERV op 21 september 2015 een advies uitgebracht over *“Tien denkspooren voor ex post decreetsevaluatie in en door het Vlaams Parlement”*.

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak het SERV-advies in haar vergadering van 5 januari 2016. Er werd beslist om een werkgroep op te richten, die uiteindelijk onderhavig advies opstelde en voorlegde aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, die het besprak en unaniem goedkeurde in haar vergadering van 26 april 2016.

Aanbevelingen van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting aan het Uitgebreid Bureau***I. Algemene aanbeveling:***

Geen nieuwe structuren en zo weinig mogelijk nieuwe procedures of instrumenten in het leven roepen, de bestaande processen niet verzwaren. De algemene opvolging van uitvoering en voortgang van de actiepunten wordt georganiseerd binnen de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

II. Punctuele aanbevelingen:

II.1. Bestaande evaluaties toegankelijker maken voor de parlementsleden

Intern krijgt het Parlementair Informatiecentrum de opdracht systematisch evaluaties, rapporten en dergelijke publicaties op te sporen, te groeperen en vlot te ontsluiten voor de parlementsleden.

II.2. Informatievoorziening vanuit de rechterlijke macht organiseren

De rechterlijke macht, inclusief de Vlaamse bestuursrechtscolleges, wordt verzocht bij het Vlaams Parlement een jaarlijks rapport in te dienen waarin moeilijkheden met de toepassing van decreten in de rechtspraak worden gesignaleerd. Dit vergt een decretaal initiatief.

II.3. Beleid rond evaluatie- en rapportagebepalingen in decreten uitwerken

De bestaande bepalingen in sommige decreten zijn te vaag en te vrijblijvend. Dat geldt niet alleen voor evaluatiebepalingen, maar ruimer ook voor rapportagebepalingen: aan allerlei overheidsinstanties worden nu rapportageverplichtingen opgelegd, maar die zijn zo vaag ("een activiteitenverslag") dat de betrokken instanties kunnen rapporteren wat ze willen, en dat het Vlaams Parlement overstelpt wordt met informatie waar het niet op zit te wachten. Daarom moet in de verplichting voor agentschappen enz. om jaarverslagen te maken, worden ingeschreven dat ze daarin een overzicht moeten geven van de doorgevoerde of geplande evaluaties, of moeten rapporteren over de moeilijkheden die ze ondervinden bij de toepassing van decreten: als men dat van de rechterlijke macht vraagt, dan a fortiori ook van de uitvoerende macht. De rapportage wordt dan een nuttig instrument ter controle of voorbereiding van decreetsevaluaties.

De evaluatie- en rapportagebepalingen moeten in die zin dus worden verduidelijkt en veel specifieker gemaakt (wat wordt door wie, hoe en wanneer geëvalueerd of gerapporteerd) en waar nodig veralgemeend (naar meerdere decreten). Dit vergt de aanpassing van sommige bestaande decreten en is een aandachtspunt voor nieuwe decreten.

II.4. Periodieke evaluatieagenda aan de Vlaamse Regering vragen

De regering wordt verzocht elk jaar voor elk beleidsdomein een lijst te bezorgen van de geplande en lopende decreetsevaluaties, met indicatieve timing, en van de reeds uitgevoerde decreetsevaluaties, met toelichting van wat de regering met de conclusies heeft gedaan of van plan is. Die lijsten worden besproken in elke vakcommissie, hetzij als bijlage bij beleidsnota's of -brieven, hetzij als aparte beleidsevaluatienota op een apart moment. Dit is conform de beleidsnota Algemeen Regeringsbeleid 2014-2019, die aankondigt dat de Vlaamse Regering een gecoördineerde evaluatieagenda zal opstellen en die regelmatig zal opvolgen.

II.5. Deze legislatuur minstens 2 decreetsevaluaties via een evaluatiedebat organiseren

Zoals de SERV voorstelt, zouden nog deze legislatuur bij wijze van proef één of twee decreetsevaluaties kunnen plaatsvinden onder de vorm van een evaluatiedebat. Het te evalueren decreet wordt vastgelegd door het Uitgebreid Bureau, na bevraging bij de diverse vakcommissies. De behandeling wordt toevertrouwd aan de relevante vakcommissie (of gezamenlijke commissie indien van toepassing).

Voor de werkwijze wordt een methodische aanpak gehanteerd op basis van een checklist¹.

II.6. De structurele samenwerking met het Rekenhof verder uitbouwen

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting spreekt met het Rekenhof jaarlijks een programma af met een aantal te onderzoeken decreten en/of instellingen (beurtrol om de zoveel jaar). Deze routine sluit niet uit dat men gebruikmaakt van de bestaande reglementaire mogelijkheid om bij motie een onderzoek te vragen indien dat nodig zou zijn.

Over het volgende punt heeft de werkgroep geen eensluidende aanbeveling geformuleerd, maar slechts enkele mogelijke pistes vermeld; de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting geeft deze potentiële aanbevelingen mee voor verdere discussie:

II.7. Een werkwijze voor de parlementaire evaluatieagenda uitwerken

- Er werden geen bezwaren geformuleerd tegen het voorstel in het SERV-advies.
- Eventueel kan men sunset clauses aanbevelen voor bepaalde decreten.
- Eventueel kan men stakeholders bevragen om suggesties voor themadebatten te selecteren. Dit laatste onderdeel hangt overigens samen met de aanbeveling inzake evaluatiedebatten.

¹ Zie p. 26 SERV-advies (= p. 29 van parlementair document 61 (2014-2015) – Nr. 1)